CYKL: HISTORIA POLSKI

Polska w NATO i Unii Europejskiej

Droga na Zachód po 1989 roku i jej znaczenie dla Polski, Ukrainy i Europy

2004

Autor: Dmytro Bilash

Stowarzyszenie Polaków w Humaniu „Ognisko”

20 czerwca 2026

PLAN

Plan prezentacji

01 Polska po 1989 roku

02 Dlaczego NATO?

03 Droga do Sojuszu

04 Polska w NATO dziś

05 Droga do Unii Europejskiej

06 Referendum i akcesja

07 Korzyści i spory

08 Polska, Ukraina i Europa

01

Nowa Polska

Po 1989 roku Polska wybrała zachodni kierunek — w gospodarce, polityce i bezpieczeństwie.

1990–1994

Pierwsze lata wolności

1990

Plan Balcerowicza — przejście do gospodarki rynkowej.

1991

Powstaje Grupa Wyszehradzka. Rozwiązanie Układu Warszawskiego.

1993

Ostatni żołnierze rosyjscy opuszczają Polskę.

1994

Polska wnioskuje o członkostwo w UE i dołącza do programu Partnerstwo dla Pokoju.

MOTYWY

Dlaczego NATO?

Bezpieczeństwo

Po doświadczeniach XX wieku Polska chciała trwałych gwarancji niepodległości.

Artykuł 5

Zbrojna napaść na jedno państwo członkowskie traktowana jest jak napaść na wszystkie.

Demokracja

Członkostwo potwierdzało przynależność do wspólnoty państw demokratycznych.

Modernizacja

Armia zyskiwała dostęp do standardów, szkoleń i sprzętu sojuszników.

02

NATO

12 marca 1999 roku Polska została członkiem Sojuszu Północnoatlantyckiego.

1997–2024

Droga do Sojuszu i dalej

lipiec 1997	Szczyt w Madrycie: Polska, Czechy i Węgry zaproszone do NATO.
12 marca 1999	W Independence (USA) minister Bronisław Geremek składa akt przystąpienia Polski do NATO.
2002–2021	Polscy żołnierze służą w misji w Afganistanie.
lipiec 2016	Szczyt NATO w Warszawie: decyzja o wysuniętej obecności wojsk sojuszniczych na wschodniej flance.
2023–2024	Do NATO dołączają Finlandia i Szwecja. Sojusz liczy 32 państwa.

Atak na jednego jest atakiem na wszystkich.

Artykuł 5 Traktatu Północnoatlantyckiego to fundament bezpieczeństwa Polski od 1999 roku.

WSCHODNIA FLANKA

Polska w NATO dziś

Wojska sojusznicze

Od 2017 roku w Polsce stacjonują wielonarodowe grupy bojowe NATO, m.in. w Orzyszu.

Modernizacja armii

Polska należy do państw NATO wydających na obronność najwięcej w relacji do PKB.

Hub dla Ukrainy

Przez Polskę, m.in. przez Rzeszów, płynie większość zachodniej pomocy wojskowej dla Ukrainy.

Sojusznik z doświadczeniem

Polscy żołnierze uczestniczyli w misjach NATO na Bałkanach i w Afganistanie.

03

Unia Europejska

1 maja 2004 roku Polska wróciła do Europy — tym razem jako współgospodarz wspólnego domu.

1991–2025

Droga do Unii

16 grudnia 1991	Układ Europejski o stowarzyszeniu Polski ze Wspólnotami Europejskimi.
31 marca 1998	Początek negocjacji akcesyjnych.
13 grudnia 2002	Zakończenie negocjacji na szczycie w Kopenhadze.
16 kwietnia 2003	Podpisanie traktatu akcesyjnego w Atenach.
1 maja 2004	Polska członkiem UE — razem z dziewięcioma innymi państwami.
2007 / 2011 / 2025	Wejście do strefy Schengen; pierwsza i druga prezydencja Polski w Radzie UE.

7–8 CZERWCA 2003

Referendum akcesyjne 2003

77,45%

głosujących opowiedziało się za wejściem do UE

58,85%

wyniosła frekwencja

10

państw przystąpiło do UE 1 maja 2004 roku

KORZYŚCI

Co dało członkostwo?

Rozwój gospodarczy

PKB na mieszkańca wzrósł z ok. połowy do ok. 4/5 średniej unijnej (według siły nabywczej).

Fundusze europejskie

Polska jest największym beneficjentem polityki spójności: drogi, koleje, szkoły, szpitale.

Swoboda przemieszczania

Praca, nauka i podróże bez granic w strefie Schengen.

Głos w Europie

Polska współdecyduje o polityce UE, także wobec Wschodu.

DEBATA

Spory o Unię

Członkostwo popiera większość Polaków, ale toczy się żywa dyskusja o kształcie UE.

Zwolennicy pogłębiania integracji

- Silniejsza Unia lepiej chroni małe i średnie państwa
- Wspólny rynek i fundusze napędzają rozwój
- Jedność wobec zagrożeń, np. ze strony Rosji

Krytycy i eurosceptycy

- Obawa przed utratą suwerenności na rzecz Brukseli
- Spory o praworządność, klimat i migracje
- Koszty regulacji dla gospodarki i rolnictwa

04

Polska, Ukraina i Europa

Polska od lat wspiera europejską drogę Ukrainy.

2009–2024

Polska jako adwokat Ukrainy

2009	Polska i Szwecja inicjują Partnerstwo Wschodnie UE.
2014	Polska wspiera Ukrainę po aneksji Krymu przez Rosję.
2022	Po pełnoskalowej inwazji Rosji miliony uchodźców z Ukrainy przekraczają polską granicę.
czerwiec 2022	Ukraina otrzymuje status kandydata do UE.
czerwiec 2024	Formalne rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych Ukrainy.

DZIŚ

Wspólnoty, do których należy Polska

32

państwa członkowskie NATO

27

państw członkowskich Unii Europejskiej

1999

rok wejścia Polski do NATO

2004

rok wejścia Polski do UE

FOTOGRAFIE

Chwile historyczne

Independence, 12 marca 1999.

1 maja 2004 — Polska w Unii Europejskiej.

Szczyt NATO w Warszawie, lipiec 2016.

WNIOSKI

Co to znaczy dla nas?

- Członkostwo w NATO i UE daje Polsce bezpieczeństwo i szanse rozwoju, jakich nie miała przez stulecia.
- Polska granica jest dziś zewnętrzną granicą UE i NATO — i bramą Ukrainy do Europy.
- Polacy na Ukrainie mogą korzystać z Karty Polaka, studiów i współpracy z instytucjami w Polsce.
- Historia XX wieku pokazuje, że wolność trzeba chronić razem z sojusznikami.

Źródła i literatura

1. Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP: „Polska w NATO”; „Polska w Unii Europejskiej”.
2. Państwowa Komisja Wyborcza: wyniki referendum ogólnokrajowego z 7–8 czerwca 2003 r.
3. NATO: „Member countries” (nato.int).
4. Komisja Europejska: Eurostat — PKB na mieszkańca według PPS.
5. Rada UE: decyzje w sprawie statusu kandydata i negocjacji akcesyjnych Ukrainy (2022, 2024).

Dziękuję za uwagę

Wolna Polska w bezpiecznej i zjednoczonej Europie.

Dmytro Bilash · Stowarzyszenie Polaków w Humaniu „Ognisko”